

Oponentský posudek na rigorózní práci Vladimíra Kadlece Rusko a Kaliningradská oblast:
Řešení exklávní problematiky v letech 2000-2009

Jak již sám název napovídá, Vladimír Kadlec se ve své práci věnuje problematice specifického území Ruské federace, tedy Kaliningradské oblasti. Zabývá se problematikou jejího postavení na politické i ekonomické úrovni a také ve vojenské sféře, s tím, že hlavním předmětem zájmu jsou proměny za vlády prezidenta Vladimíra Putina. Správně ale nezapomíná ani na předcházející vývoj, který má vliv na debaty o postavení regionu nejen v rámci Ruské federace, ale i pro vztahy se státy s ním sousedícími. I z toho důvodu považuji přeci jen rozsáhlejší úvodní část za naprosto odpovídající.

Autor pro svoji práci využil teorii enkláv ruského vědce Jevgenije Vinokurova. Jasně tak vysvětluje rozdíl mezi exklávou a enklávou. Sleduje především vztahy s centrem, ale i s okolím a jejich vzájemné interakce. Jako základní problém, se kterým enklávy/exklávy potýkají, jsou otázky ekonomického rozvoje. Zcela logicky se pak autor ve své rigorózní práci zabývá dominantně právě aspekty ekonomickými

Drobným nedostatkem je kritika literatury, kde je patrná snaha postihnout co největší množství literatury k tématu. To pak, logicky, jde na úkor hloubky její analýzy a nepřiliš zřetelně definuje místo své práce v rámci současného výzkumu. Jinak ale autor jasně a srozumitelně definuje svoji výzkumnou otázku, v závěru na ni srozumitelně a přesvědčivě také odpovídá.

V úvodní, historické části, autor vysvětluje okolnosti, které vedly k utváření statusu Kaliningradské oblasti, vysvětluje i některé mýty, polopravdy až úplné nepravdy, které jsou s Kaliningradem spojované. Nesleduje pak historii čistě po chronologické linii, ale zajímá jej otázka jednotlivých vlivů. Takové členění je určitě správné, neboť podporuje řešení hlavní výzkumné otázky, nicméně je o něco náročnější pro čtenáře.

Autor se dále zabývá ekonomickým vývojem. Zde by možná, jako součást širšího textu, bylo záhodno zmapovat i vývoj během perestrojky. To ale nemůže být výtkou, jedná se o období mimo hlavní autorův zájem. Problémem se může jevit to, že Vladimír Kadlec nezačlenil do textu pasáž o proměně fiskálního federalismu v Rusku jako takového. Tento kontext tam logicky chybí.

Práce se také nevyvarovala některých překlepů a chyb. Na druhou stranu je nutné zmínit, že jejich množství rozhodně není gigantické, i když je přeci jen škoda, že se vyskytují (str. 20 delelegaci, nejpalcivější problémem 30).

Autor předložil velmi zajímavou práci založenou na obrovském množství primárních i sekundárních zdrojů. I přes dílčí chyby je tak možno ji doporučit k obhajobě.

V Praze dne 11. března 2011

Mgr. Karel Svoboda Ph. D.